

Bożena Bednarek-Michalska
Stowarzyszenie EBIB

Tydzień Otwartej Nauki w Polsce 2013

Słowa kluczowe: tydzień otwartej nauki, Polska a otwarta nauka

Tydzień Otwartej Nauki — Open Access Week (OAW) — jest wydarzeniem globalnym. W tym roku mamy 7 jego edycję. Zadaniem imprez organizowanych w ciągu takiego tygodnia jest promocja otwartego dostępu do nauki i edukacji, który staje się powoli normą w świecie. Tegoroczny temat przewodni tygodnia brzmi: *Open Access: redefinicja wzrostu* i będzie trwał od 21 do 27 października. Tydzień Otwartej Nauki to okazja dla wszystkich członków społeczności akademickiej i nie tylko do podjęcia działań na rzecz wzmocnienia i zachować tego „pędu do przodu”, wzrostu dostępu do wiedzy, który uzyskujemy codziennie w coraz szerszym zakresie. Chodzi o to, żeby nie spoczywać na laurach, bo choć Komisja Europejska i wielkie organizacje międzynarodowe takie jak ONZ czy OECD wspierają otwartość w nauce, to nadal na poziomie krajowym jest wiele do zrobienia.

Idea otwartości przebija się do świadomości akademików i decydentów, ale nie idą za tym uregulowania prawne, na to powinniśmy uzyskać wpływ przez oddolne inicjatywy społeczne i konkretne projekty, które pokazują wpływ otwartości na rozwój kraju. Uniwersytety, uczelnie, instytuty badawcze, instytucje finansujące naukę, biblioteki i ośrodki analityczne wykorzystują ten czas do pozyskiwania wsparcia dla idei OA oraz podejmowania debat o ekonomicznych korzyściach z zastosowania nowych modeli i organizacyjnych i biznesowych, które poszerzałyby zakres dostępu do wyników badań czy edukacji wyższej.

KOED oraz EBIB po raz kolejny zachęcają do organizowania różnych imprez z tej okazji i przesyłania nam informacji o tych zdarzeniach. Będziemy je promowali w Internecie na stronach polskich organizacji oraz międzynarodowych takich jak SPARC czy EIFL, by pokazać, że Polsce także bliska jest idea otwartości w nauce.

Można zorganizować dowolną imprezę, stacjonarną, zdalną, mały wykład, wywiad, nagranie w radio, rozrzucanie ulotek, wlepek — cokolwiek uważa się za interesujące i mogące przyczynić się do promowania otwartości w nauce. Podpowiedzi, przykłady, ulotki, wzory, modele przygotowały jak zwykle organizacje SPARC <http://sparc.arl.org/initiatives/openaccessweek> i EIFL <http://www.eifl.net/news/open-access-week-2013-redefining-impact>. Materiały niezbędne do promocji OA znajdują się na stronach OAW — są na wolnych licencjach, można je pobierać, przetwarzać i wykorzystywać do swoich celów bez ograniczeń. Koordynatorem OAW w Polsce jest KOED i EBIB a ich przedstawicielem Bożena Bednarek-Michalska — działaczka EBIB, KOED, EIFL i SPARC. Imprezy zgłaszajcie na adres: bozena.michalska@ebib.pl.

Imprezy zgłoszone do 10 października

1. Stowarzyszenie EBIB opublikuje i roześle do polskich uczelni 4 broszury informacyjne o open access zatytułowane:
 - Otwarta nauka, czyli dobre praktyki uczonych autorstwa Pawła Szczęsnego z PAN.
 - *Otwarte czasopisma. Zakładanie czasopism naukowych oraz transformacja czasopism zamkniętych* autorstwa Emanuela Kulczyckiego z UAM.
 - *Studium przypadku: udane projekty Open Access w Polsce* autorstwa Karoliny Grodeckiej z AGH.
 - *Modele biznesowe otwartego publikowania naukowego. Informator dla polskich wydawców uczelnianych* autorstwa Bożeny Bednarek-Michalskiej z UMK. Wszystkie będą dostępne także online na wolnych licencjach CC BY-SA.
2. Stowarzyszenie EBIB przygotowało webinarium zatytułowane: Udane projekty OA w Polsce - prezentację dla chętnych naukowców, doktorantów i bibliotekarzy poprowadzi Karolina Grodecka z AGH i KOED. Terminy podamy wkrótce.
3. Centrum Cyfrowe Projekt: Polska zaprasza studentów i doktorantów na warsztaty *Open Access. Wstęp wolny do nauki*, które odbędą się w dniach 18-19 października w Warszawie. Podczas warsztatów uczestnicy zdobędą wiedzę oraz umiejętności niezbędne, aby promować Otwarty Dostęp na własnej uczelni oraz wykorzystywać zalety, które niesie ze sobą swobodne dzielenie się wiedzą w codziennej pracy naukowej. Zdobędą również doświadczenie w tworzeniu projektów, których podstawą będzie otwartość. Wnioski z warsztatów stanowiąc będą podstawę do napisania publikacji o otwartym dostępie dla uczelni.
4. *NINATEKA — biblioteka audiowizualna kultury polskiej. Odkryj z nami perły z lamusa otwarte w sieci*. Wykład otwarty w Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu, ul. Ratajczaka 38/40, 21 października, godz.10.00, sala 82. Prowadzi: mgr Żaneta Szerksznis, kustosz dypl.
5. Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego zaprasza 22.10. na kolejne spotkanie nt. open access organizowane w ramach obchodów Międzynarodowego Tygodnia Open Access 2013. Jest to czwarte z kolei seminarium, na którym dyskutujemy o otwartości nauki oraz uczestniczymy w działaniach na rzecz propagowania idei Open Access.
6. *Otwarty dostęp do publikacji naukowych. Kwestie prawne* — wykład dla pracowników naukowych, doktorantów i bibliotekarzy wygłosi dr Krzysztof Siewicz z Centrum Otwartej Nauki Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego. Organizator: Bi-

blioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku. Spotkanie odbędzie się 21.10.2013 r., o godz. 12.30 przy ul. Curie-Skłodowskiej 14a.

7. Centrum Otwartej Nauki ICM UW włącza się z tegoroczne obchody Open Access Week i organizuje warsztaty 22 października 2013, w godzinach 11.00-15.00. Ramowy program oraz formularz rejestracyjny dostępny jest na stronie CEON.
8. Tegoroczny OAW to, jak co roku, czas licznych konferencji i spotkań. Będą w nich brać udział pracownicy CeON, którzy na co dzień zajmują się tematyką otwartego dostępu. Na Uniwersytecie w Białymstoku 21 października dr Krzysztof Siewicz wygłosi wykład "Otwarty dostęp do publikacji naukowych — kwestie prawne". Dzień później, Wojciech Fenrich będzie w Łodzi prezentował temat „Co otwarty dostęp mógłby zmienić w funkcjonowaniu systemów raportowania? Przypadek systemu POL-index”. Spotkanie propagujące ideę otwartego dostępu organizowane jest przez Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego już po raz czwarty. W Gliwicach w dniach 24-25 października odbywa się konferencja "Biblioteka Akademska: Infrastruktura — Uczelnia — Otoczenie". W trakcie konferencji Jakub Szprot przybliży uczestnikom kwestie związane z „Podstawowymi aspektami funkcjonowania otwartego repozytorium instytucjonalnego”.